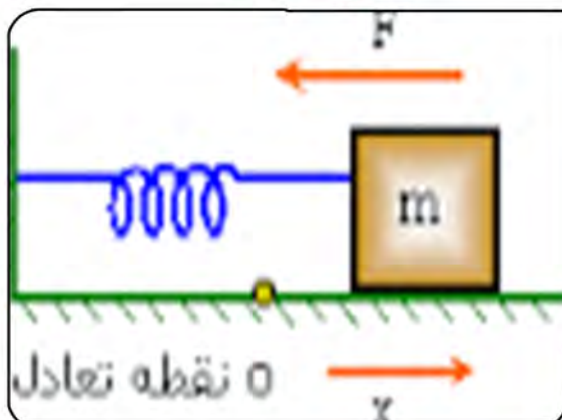

فیزیک پایه دهم

رشته‌های علوم تجربی و ریاضی فیزیک

شامل پرسش و پاسخ، نکات، مفاهیم و مثال‌ها
با رویکرد مفهومی و تصویری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فیزیک یار پایه دهم

رشته‌های علوم تجربی و ریاضی فیزیک

شامل پرسش و پاسخ، نکات، مفاهیم و مثال‌ها
با رویکرد مفهومی و تصویری

تالیف:

اسدالله مرادخانی

آرزو خیری ستار

حشمت کاکا

انتشارات موجک

سرشناسه : مرادخانی، اسدالله، ۱۳۵۳.
عنوان و نام پدیدآور : فیزیک یار پایه دهم / تالیف: اسدالله مرادخانی، آرزو خیری ستار، حشمت کاکا
مشخصات نشر : تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۱۰۱ ص.؛ مصور، جدول، نمودار، وزیری.
شابک : ۰-۴۴-۸۳۰۷-۶۰۰-۹۷۸، ۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیپای مختصر
یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir>
قابل دسترسی است.
شناسه افزوده : خیری ستار، آرزو، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده : کاکا، حشمت، ۱۳۵۳ -
شماره کتابشناسی ملی : ۴۴۵۴۱۱۰

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: [telegram.me/mojak1](https://t.me/mojak1)

تلفن مرکز پخش: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

Email : mojakpublication@yahoo.com

Web : www.mojak.ir

عنوان: فیزیک یار پایه دهم

تالیف: اسدالله مرادخانی، آرزو خیری ستار، حشمت کاکا

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری: ۱۰۱ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد - قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۰-۴۴-۸۳۰۷-۶۰۰-۹۷۸

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱.....	دیاچه
۳.....	فصل اول: فیزیک و اندازه گیری
۴.....	۱-۱ مقدمه
۴.....	۱-۱-۱ هدف و اهمیت اندازه گیری در فیزیک
۴.....	۲-۱-۱ فیزیک دانش بنیادی
۵.....	۳-۱-۱ مدل سازی در فیزیک
۶.....	۴-۱-۱ اندازه گیری و کمیت های فیزیکی
۶.....	۲-۱ اندازه گیری و دستگاه بین المللی یکاها
۸.....	۱-۲-۱ زمان
۸.....	۲-۲-۱ تبدیل یکاها
۹.....	۳-۲-۱ سازگاری یکاها و پیشوندهای یکاها
۹.....	۳-۱ نماد گذاری علمی
۱۰.....	۴-۱ اندازه گیری، خطا و دقت
۱۱.....	۵-۱ رابطه ای برای بدست آوردن دقت کولیس
۱۴.....	۶-۱ رقم های با معنا و گزارش نتیجه اندازه گیری
۱۴.....	۷-۱ قاعده تعیین تعداد ارقام معنادار
۱۵.....	۸-۱ محاسبات جبری با ارقام با معنا
۱۶.....	۹-۱ تفاوت صحت و دقت
۱۸.....	۱۰-۱ تخمین مرتبه بزرگی در فیزیک

۲۰.....	۱۱-۱ چگالی
۲۱.....	منابع فصل اول
۲۳.....	فصل دوم: کار، انرژی و توان
۲۴.....	۱-۲ مقدمه
۲۴.....	۲-۲ انرژی جنبشی
۲۵.....	۳-۲ کار انجام شده توسط نیروی ثابت
۲۸.....	۴-۲ کار کل WT
۲۹.....	۵-۲ کار و انرژی جنبشی
۳۰.....	۱-۵-۲ نتایج قضیه کار و انرژی جنبشی
۳۳.....	۶-۲ کار و انرژی پتانسیل
۳۴.....	۷-۲ پایداری انرژی مکانیکی
۳۵.....	۸-۲ کار و انرژی درونی
۳۶.....	۹-۲ لبخند فیزیکی
۳۷.....	۱۰-۲ توان
۳۹.....	فصل سوم: ویژگی‌های فیزیکی مواد
۴۰.....	۱-۳ مقدمه
۴۰.....	۲-۳ نیروهای بین مولکولی
۴۱.....	۳-۳ کشش سطحی
۴۱.....	۴-۳ موینگی
۴۲.....	۵-۳ فشار در شاره‌ها
۴۴.....	۱-۵-۳ محاسبه فشار در شاره‌ها
۴۴.....	۶-۳ قانون ظروف مرتبط
۴۶.....	۷-۳ جوسنج جیوه‌ای (بارومتر)

- ۴۷..... ۱-۷-۳ فشارسنج لوله U شکل (مانومتر)
- ۵۰..... ۸-۳ شناوری و اصل ارشمیدس
- ۵۳..... ۹-۳ شاره‌ی در حرکت و اصل برنولی
- ۵۶..... منابع فصل سوم
- ۵۷..... فصل چهار: دما و گرما
- ۵۸..... ۱-۴ مقدمه
- ۵۸..... ۲-۴ دما و دماسنجی
- ۶۰..... ۳-۴ مقیاس‌های دما
- ۶۰..... ۱-۳-۴ مقیاس سلسیوس
- ۶۱..... ۲-۳-۴ مقیاس دمایی کلوین
- ۶۱..... ۳-۳-۴ مقیاس فارنهایت
- ۶۳..... ۴-۴ انواع دماسنج
- ۶۴..... ۵-۴ انبساط و انقباض
- ۶۵..... ۱-۵-۴ انبساط طولی
- ۶۷..... ۲-۵-۴ دماسنج نواری دوفلزی و دمایا (ترموستات)
- ۶۸..... ۳-۵-۴ انبساط سطحی و حجمی
- ۶۹..... ۴-۵-۴ انبساط غیرعادی آب
- ۷۲..... ۶-۴ گرما
- ۷۳..... ۷-۴ قوانین خوددمانی فیزیک؟
- ۷۴..... ۸-۴ ظرفیت گرمایی
- ۷۵..... ۱-۸-۴ گرمای ویژه
- ۷۶..... ۲-۸-۴ بهداشت گرمای ویژه!
- ۷۹..... ۹-۴ مول و عدد آووگادرو
- ۸۰..... ۱۰-۴ گرمای ویژه مولی

۸۰	۱۱-۴ دمای تعادل .....
۸۰	۱۲-۴ گرماسنج (کالری متر) .....
۸۱	۱-۱۲-۴ گرماسنج بمبی .....
۸۱	۱۳-۴ تغییر حالت‌های ماده .....
۸۳	۱۴-۴ روش‌های انتقال گرما .....
۸۵	۱۵-۴ اثر گلخانه‌ای .....
۸۵	۱۶-۴ قوانین گازها .....
۸۷	منابع فصل چهارم .....

فصل پنجم: ترمودینامیک .....

۸۹	۱-۵ مقدمه .....
۹۰	۲-۵ معادله حالت و فرایندهای ترمودینامیکی ایستاوار .....
۹۰	۳-۵ تبادل انرژی، انرژی درونی و قانون اول ترمودینامیک .....
۹۱	۴-۵ برخی از فرایندهای خاص .....
۹۳	۱-۴-۵ فرایند هم فشار .....
۹۴	۲-۴-۵ فرایند هم دما .....
۹۵	۵-۵ فرایند بی در رو .....
۹۶	۶-۵ چرخه ترمودینامیکی .....
۹۷	۷-۵ ماشین‌های گرمایی .....
۹۸	۱-۷-۵ بازده ماشین گرمایی .....
۹۹	۸-۵ قانون دوم ترمودینامیک .....
۹۹	۱-۸-۵ قانون دوم ترمودینامیک و یخچال‌ها .....
۱۰۱	پایان .....

دیباچه

کتاب حاضر، به موازات کتاب درسی پایه دهم دبیرستان مقطع دوم تدوین شده و هدف آن اشاره به نکات موجود در روابط و تأکید بر مفاهیم نهفته در فرمول‌های متن است. رویکرد تصویری بکار گرفته شده به خواننده یاری می‌رساند که با کم‌ترین فرمول و روابط ریاضی، و تنها با تکیه بر قوانین فیزیک و اصول مربوطه به بررسی پدیده‌ها بپردازد.

تا حد ممکن تلاش شده است از نمادهای ورزشی، قهرمانان ملی و ورزش‌های بومی در متن کتاب استفاده شود تا فراگیران با این موارد آشنایی بیش‌تر پیدا کنند یا برای آن‌ها قابل لمس و به گونه‌ای شهودی و آشنا باشد تا درک مطالب ساده‌تر شود. هم‌چنین به آیات شریفه قرآن نیز اشاراتی که به موضوعات مربوط باشند گردیده است تا خوانندگان با قرآن کریم ارتباط بیش‌تری پیدا نموده و از دیدگاه فیزیک به آیات بنگرند و زمینه‌ای برای پژوهش بیش‌تر گردد. امید است اساتید ارجمند، دبیران گرامی و دانش‌آموزان عزیز ما را از نظرات تکمیلی خود بهره‌مند فرمایند.

اسدالله مرادخانی، آرزو خیری ستار، حشمت کاکا

پاییز ۱۳۹۵

Help book of physics, 10th grade

Moradkhani. A, Kh satar. A, Kaka. H

خوشحالی ارشمیدس پس از یافتن اصل شناوری: "یافتم؛ یافتم"

ISBN: 978-600-8307-44-0

9

786008

307440

انتشارات موجک